Dosarul: nr. 2ac-83/24 Judecător: Violeta Gîrleanu 2-23056441-02-2ac-30012024

D E C I Z I E

11 iunie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov

Judecătorii Olga Cojocaru şi Marina Anton

examinând în procedura cererilor cu *****, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Kadigroup” către S.C. „Tezism Grup” S.R.L, privind încasarea datoriei, penalității, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 octombrie 2023, prin care acțiunea a fost admisă, -

c o n s t a t ă:

La data de 18 aprilie 2023, reclamantul S.R.L „Kadigroup” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva către S.C. „Tezism Grup” S.R.L, cu privire la încasarea sumei de 6 566, 97 lei cu titlu de datorie; suma de 10 736, 53 lei cu titlu de penalitate de întârziere; suma de 535, 42 lei, ce constituie taxa de stat achitată la înaintarea prezentei cereri de chemare în judecată, precum și suma de 110 lei, ce constituie taxă de eliberare a extrasului S.C. „Tezism Grup”.

În motivarea cerințelor sale reclamantul a indicat că, la data de 23.09.2020, S.R.L „Kadigroup” în calitate de vânzător şi S.C. „Tezism Grup” S.R.L în calitate de cumpărător, au încheiat contractul de vânzare-cumpărare a mărfurilor alimentate/nealimentare.

Susține reclamantul că, şi-a onorat în totalmente toate obligațiunile asumate prin contractul de vânzare/cumpărare, prin comenzile față de S.C. „Tezism Grup” S.R.L, însă sunt tranzacții de vânzare/cumpărare soldate cu obligații nestinse de S.C. „Tezism Grup” S.R.L față de S.R.L „Kadigroup” conform facturilor după cum urmează: KV 0654007 din 15.04.2022 cu restanța în sumă de 755, 58 lei; KV 0655317 din 10.05.2022 cu restanță în sumă de 2612, 50 lei; KV 0654189 din 31.05.2022 cu restanță în sumă de 442, 50 lei; KV 0654211 din 07.06.2022 cu restanță în sumă de 3 300, 00 lei.

Menționează că, conform contractului de vânzare-cumpărare încheiat între S.R.L „Kadigroup” şi S.C. „Tezism Grup” S.R.L pentru a garanta executarea în mod corespunzător a obligațiilor, la pct. 5.2 din contract este prevăzută o penalitate în mărime de 0, 5% din suma mărfurilor neachitate pentru fiecare zi de întârziere. În condițiile în care S.C. „Tezism Grup” S.R.L nu și-a onorat obligațiunile contractuale față de S.R.L „Kadigroup”, aceasta urmează să achite şi o penalitate după cum urmează conform facturilor: KV 0654007 din 15.04.2022 cu restanța în sumă de 1 280, 71 lei; KV 0655317 din 10.05.2022 cu restanță în sumă de 4 088, 56 lei; KV 0654189 din 31.05.2022 cu restanță în sumă de 648, 26 lei; KV 0654211 din 07.06.2022 cu restanță în sumă de 4 719, 00 lei.

Notează că, la data de 24 noiembrie 2022, administratorul S.R.L „Kadigroup” Alexandr Tacmelov, s-a adresat cu o cerere către S.C. „Tezism Grup”, ca ultima să achite datoria în sumă de 6 566, 97, 90 lei şi penalitatea care se cuvenea la acea dată conform pct. 5.2 al contractului din data de 23.09.2020. Penalitatea la data de 18.04.2023 conform pct. 5.2 din contractul din data de 23.09.20202 constituie suma de 10 736, 53 lei. Însă, până la momentul de față S.C. „Tezism Grup” S.R.L, nu și-a onorat obligațiunile de achitare a datoriei pentru bunurile vândute în perioada de timp 15.04.2022-07.06.2022, față de S.R.L „Kadigroup”.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 aprilie 2023 a fost acceptată spre examinare, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de către S.R.L „Kadigroup”.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru emisă la 09 octombrie 2023, acțiunea depusă de S.R.L „Kadigroup” a fost admisă integral.

S-a încasat de la S.C. „Tezism Grup” S.R.L în beneficiul S.R.L „Kadigroup” datoria în mărime de 6 566, 97 lei, penalitatea în mărime de 10 736, 53 lei, precum și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii în mărime de 535, 42 lei și cheltuielile pentru extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice în mărime de 110 lei, în total suma de 17 948, 92 lei (șaptesprezece mii nouă sute patruzeci și opt lei, 92 bani).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 03 noiembrie 2023, S.C. „Tezism Grup”, reprezentat de avocatul Puțuntica Eric a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d.33-34).

Prin cerere de apel apelantul S.C. „Tezism Grup” S.R.L a indicat că, soluționând cauza în fond, prima instanța a omis să rețină și să aplice prevederile pct. 3.7 din contractul de vânzare-cumpărare din 23.09.2020 încheiat între părțile în litigiu. În corespundere cu clauza respectivă, cumpărătorului i se poate transmite un credit de marfă pentru care nu urmează să fie efectuată achitarea (așa cum o prevede clauza de la pct. 3.6 din același contract), în limitele sumei primei achiziții realizate de cumpărător. Ținând cont de procesul continuu de vânzare-cumpărare a mărfurilor, pornind de la prevederile contractuale precum şi conform practicii stabilite între părţi, în cazul în care S.C. „Tezism Grup” S.R.L procura de la S.R.L „Kadigroup” marfă valoarea căreia nu o depășea pe cea din prima sa achiziție, S.C. „Tezism Grup” S.R.L era exonerată de la plata la contul S.R.L „Kadigroup” a sumei datorate pentru lotul de marfă respectiv.

Susține că, conform actului privind decontările reciproce pentru perioada ianuarie 2020- octombrie 2023, la data de 25 septembrie 2020 S.C. „Tezism Grup” S.R.L a realizat prima cumpărătură de marfă de la S.R.L „Kadigroup” în sumă de 25 865 lei. Corespunzător, urmând sensul normei de la pct. 3.7 din contractul de vânzare-cumpărare din 23.09.2020, S.C. „Tezism Grup” S.R.L este exonerat de la plata pentru marfa procurată de la S.R.L „Kadigroup” în limita sumei de 25 965 lei, acesta constituind un avans/credit de marfă - fapt care exclude ipoteza formulată în cererea de chemare în judecată şi în hotărârea instanței privind neexecutarea obligațiilor de către S.C. „Tezism Grup”. Or, pretinsa „neexecutare” este în corespundere cu prevederile contractuale asupra cărora părțile din litigiu au convenit de comun acord şi deci, nu contravine contractului din 23.09.2020, fapt care exclude și calcularea oricăror penalități.

Mai invocă că, fără a cunoaște despre procesul de judecată pendinte pe rolul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru), pornind de la refuzul S.R.L „Kadigroup” de a livra

către S.C. „Tezism Grup” S.R.L marfă suplimentară, la data de 26.06.2023 S.C. „Tezism Grup” S.R.L s-a adresat către intimata S.R.L „Kadigroup” cu o scrisoare prin care a exprimat intenția de a returna soldurile existente ale bunurilor anterior livrate de S.R.L „Kadigroup” în calitate de credit de marfă (asupra cărora intimatul pretinde că nu s-a efectuat plata) în sumă de 7 110, 58 lei și a solicitat exprimarea din partea S.R.L „Kadigroup” a disponibilității de a accepta returul, precum şi adresa depozitului de descărcare a mărfii. Faptul returului mărfii este o practică normală stabilită între părțile contractante, faptul dat fiind dedus chiar din actul privind decontările reciproce anexat de reclamant odată cu depunerea acțiunii, din care derivă cazuri de retur. Deși a recepționat adresarea apelantului, din motive necunoscute, intimatul S.R.L „Kadigroup” nu a dat curs scrisorii din 26.06.2023. De asemenea, S.R.L „Kadigroup” nu i-a comunicat S.C. „Tezism Grup” S.R.L despre existența prezentei cauze civile.

Consideră că, instanța de fond eronat a conchis asupra temeiniciei solicitărilor formulate de S.R.L „Kadigroup” în cererea de chemare în judecată, ignorând prevederile contractuale care reglementează situația din speță. Astfel, acțiunea formulată de S.R.L „Kadigroup” are un caracter neîntemeiat, este contrară principiului bunei-credințe şi a practicii stabilite între părţi. În aceeași ordine de idei, este cert faptul că solicitările subsidiare ale intimatului privind încasarea din contul S.C. „Tezism Grup” S.R.L în beneficiul său a penalităților contractuale au un caracter abuziv, or pretinsa neexecutare a obligațiilor contractuale este justificată prin prisma prevederilor contractuale negociate de părți.

Solicită apelantul S.C. „Tezism Grup” S.R.L admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii integral. Totodată, solicită și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 lei, precum și a taxei de stat în mărime de 401, 56 lei.

În termenul acordat de către instanța de apel partea intimată S.R.L „Kadigroup” nu a depus o referință vizavi de motivele de fapt și de drept invocate de către apelant în cerere de apel.

Studiind materialele cauzei, Colegiul Civil consideră apelul declarat ca fiind întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 385 lit. c) CPC, instanța de apel după ce judecă apelul este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

Potrivit art. 276^2 CPC, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Conform prevederilor art. 276^3 CPC, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în ședință publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de

gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești şi reclamantului o referință, precum şi copii de pe înscrisurile necesare.

Pârâtul poate depune o cerere reconvențională în condițiile art.172 şi 173 doar dacă valoarea acțiunii reconvenționale nu depășește valoarea admisibilă şi condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă.

Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sânt inaplicabile.

Conform art. 276^4 CPC, instanța soluționează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești şi se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod.

Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare. Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.

Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate Colegiul reține că, sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-i-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu prevederile art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acțiuni civile, precum şi a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod şi de alte legi.

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform art.10 alin.(1) Cod civil persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Potrivit alin.(2) neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.11 alin.(1) Cod civil buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Potrivit alin.(2) al aceluiași articol în special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

Dispozițiile art.12 Cod civil caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luând în considerare natura și scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum și uzanțele și practicile pertinente.

În temeiul art.13 alin.(1) Cod civil niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).

Prevederile alin.(2) indică că în cazul abuzului de drept, instanța de judecată, ținând cont de natura și consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.

Alin.(3) indică statuează că dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.

Dispozițiile art.14 alin.(1) Cod civil indică că nici o persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la

care a participat. Alin.(2) stabilește că nici o persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.

Conform art.15 alin.(1) Cod civil apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În temeiul art.16 alin.(1) Cod civil apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin:

a) recunoașterea dreptului;

b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic;

d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică;

e) impunerea la executarea obligației în natură;

f) autoapărare;

g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității;

i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege.

În temeiul alin.(2) al aceluiași articol metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sânt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

În speță, Colegiul constată că, la data de 18 aprilie 2023, reclamantul S.R.L „Kadigroup" s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva către S.C. „Tezism Grup", cu privire la încasarea sumei de 6 566, 97 lei cu titlu de datorie; suma de 10 736, 53 lei cu titlu de penalitate de întârziere; suma de 535, 42 lei, ce constituie taxa de stat achitată la înaintarea prezentei cereri de chemare în judecată, precum și suma de 110 lei, ce constituie taxă de eliberare a extrasului S.C. „Tezism Grup".

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru emisă la 09 octombrie 2023, acțiunea depusă de S.R.L „Kadigroup" a fost admisă integral.

S-a încasat de la S.C. „Tezism Grup" S.R.L în beneficiul S.R.L „Kadigroup" datoria în mărime de 6 566, 97 lei, penalitatea în mărime de 10 736, 53 lei, precum și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii în mărime de 535, 42 lei și cheltuielile pentru extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice în mărime de 110 lei, în total suma de 17 948, 92 lei (șaptesprezece mii nouă sute patruzeci și opt lei, 92 bani).

Pentru a decide astfel prima instanță a reținut că, S.C. „Tezism Grup" S.R.L nu și-a onorat obligațiile contractuale asumate față de S.R.L „Kadigroup" asumate prin contractul de vânzare-cumpărare din 23 septembrie 2020.

În contextul pretențiilor deduse judecății, Colegiul reține prevederile art. 774 Cod civil , ce statuează, că în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligația poate fi pură şi simplă sau afectată de modalități. Prestația trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.

Potrivit art. 776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform prevederilor art. 858 alin. (1) şi (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

Din materialele cauzei se constată că, la data de 23.09.2020, S.R.L „Kadigroup" în calitate de vânzător şi S.C. „Tezism Grup" S.R.L în calitate de cumpărător, au încheiat contractul de vânzare-cumpărare a mărfurilor alimentate/nealimentare.

Conform pct.1.1 din contract, vânzătorul se obligă să furnizeze (să transmită în proprietate), iar cumpărătorul să recepționeze și să achite mărfurile alimentare/nealimentare, în termenii stabiliți, în baza condițiilor expuse mai jos în prezentul contract (f.d.16).

Conform pct.3.3 din contract, cantitatea totală și suma mărfurilor livrate se stipulează în factura fiscală, eliberată de vânzător pentru fiecare lot de marfă livrat.

Pct.3.6. din contract stipulează că achitarea mărfurilor livrate se efectuează de cumpărător prin transferul sumei bănești pe contul de decontare al vânzătorului după primirea mărfii 1 (odată) în 3 zile.

Prin facturile fiscale din 15.04.2022, 10.05.2022, 31.05.2022, 07.06.2022, S.R.L „Kadigroup" a livrat marfă în adresa S.C. „Tezism Grup", care a fost acceptată de ultimul, ceea ce se atestă prin aplicarea semnăturii și ștampilei S.C. „Tezism Grup" S.R.L pe facturile fiscale nominalizate (f.d.5-8).

Conform art.1108 alin.(1) Codul civil, ***prin contractul de vînzare-cumpărare***, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească prețul convenit.

(2) Vânzătorul se obligă să remită, concomitent cu predarea bunului, documentele referitoare la bun, prevăzute de lege, dacă în contractul de vânzare-cumpărare nu este prevăzut altfel.

(3) Dacă prețul nu este indicat direct în contractul de vânzare-cumpărare, părțile pot conveni asupra modului de determinare a lui.

(4) Dispozițiile prezentului capitol se aplică şi vânzării-cumpărării drepturilor şi altor lucruri, cum ar fi energia electrică, energia termică, gazul şi apa, furnizate prin rețea, precum şi conținutului digital, în măsura în care aceste dispoziții nu contravin naturii acestor drepturi sau lucruri.

Potrivit prevederilor art. 1100 Cod civil, „(1) Contractul trebuie interpretat pe principiile bunei-credințe. (2) Contractul se interpretează după intenția comună a părților, fără a se limita la sensul literal al termenilor utilizați. (3) Dacă una dintre părți a avut intenția ca contractul sau o clauză a sa să aibă un anumit sens şi la momentul încheierii contractului cealaltă parte cunoștea sau trebuia, în mod rezonabil, să cunoască intenția primei părți, contractul se interpretează în sensul înțeles de prima parte".

Potrivit pct. 3.6 din contractul de vânzare-cumpărare din 23.09.2020, ***achitarea mărfurilor livrate*** se efectuează de cumpărător prin transferul sumei bănești pe contul de decontare al vânzătorului după primirea mărfii 1 (o dată) în 3 zile.

Potrivit pct. 3.7 din contractul de vânzare-cumpărare din 23.09.2020, cumpărătorului i se oferă un stoc de marfă în suma primei livrări, care nu se achită conform p. 3.6.

Conform Actului privind decontările reciproce pentru perioada ianuarie 2020-octombrie 2023, la data de 25 septembrie 2020 S.C. „Tezism Grup" S.R.L a realizat prima cumpărătură de marfă de la S.R.L „Kadigroup" în sumă de 25 865 lei (f.d.58).

Mai mult, la data de 26.06.2023 S.C. „Tezism Grup” S.R.L SRL s-a adresat către intimata S.R.L „Kadigroup” cu o scrisoare prin care și-a exprimat intenția de a returna soldurile existente ale bunurilor anterior livrate de S.R.L „Kadigroup” în calitate de credit de marfă în sumă de 7 110, 58 lei și a solicitat exprimarea din partea intimatului S.R.L „Kadigroup” a disponibilității de a accepta returul, precum şi adresa depozitului de descărcare a mărfii (f.d.65). Însă, deși a recepționat adresarea S.C. „Tezism Grup”, din motive necunoscute S.R.L „Kadigroup” nu a dat curs scrisorii din 26.06.2023 (f.d.66).

În concluzia celor expuse, Colegiul consideră că, instanța de fond eronat a conchis asupra temeiniciei solicitărilor formulate de S.R.L „Kadigroup” în cererea de chemare în judecată, ignorând prevederile contractuale care reglementează situația din speță.

Or, în corespundere cu prevederile pct.3.7 din contractul de vânzare-cumpărare din 23.09.2020, cumpărătorului i se poate transmite un credit de marfă pentru care nu urmează să fie efectuată achitarea (șa cum o prevede clauza de la pct.3.6 din același contract), în limitele sumei primei achiziții realizate de cumpărător.

Cu alte cuvinte, ținînd cont de procesul continuu de vânzare-cumpărare a mărfurilor, pornind de la prevederile contractuale precum și conform practicii stabilite între părți, în cazul în care S.C. „Tezism Grup” S.R.L procura de la S.R.L „Kadigroup” marfa valoarea căreia nu o depășea pe cea din prima sa achiziție, S.C. „Tezism Grup” S.R.L SRL era exonerată de la plata la contul S.R.L „Kadigroup” a sumei datorate pentru lotul de marfă respectiv.

Corespunzător, urmând sensul normei de la pct. 3.7 din contractul de vînzare-cumpârare din 23.09.2020, apelanta Tezism Grup SRL este exonerată de la plata pentru marfa procurată de la intimata Kadigroup SRL în limita sumei de 25 965 lei, acesta constituind un avans/credit de marfă - fapt care exclude ipoteza formulată în cererea de chemare în judecată şi în hotărârea instanței privind neexecutarea obligațiilor de către Tezism Grup SRL.

Astfel, acțiunea formulată de S.R.L „Kadigroup” are un caracter neîntemeiat, este contrară principiului bunei-credințe şi a practicii stabilite între părți.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel menționează că, solicitările subsidiare ale S.R.L „Kadigroup” privind încasarea din contul S.C. „Tezism Grup” S.R.L a penalității contractuale are un caracter abuziv, ori, pretinsa neexecutare a obligațiilor contractuale este justificată prin prisma prevederilor contractuale negociate de părți.

Astfel, având în vedere prevederile legale, precum şi materialele cauzei este cert și fără echivoc că acțiunea reclamantului este neîntemeiată integral, prin urmare, Colegiul consideră necesar de a casa hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 octombrie 2023 și a emite o nouă hotărâre prin care a respinge ca neîntemeiată acțiunea depusă de S.R.L „Kadigroup” către S.C. „Tezism Grup”, privind încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

Or, potrivit art. 121 CPC, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Potrivit prevederilor art. 82 Cod civil, „Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei”.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză

cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

La caz, potrivit ordinului de plată nr. 8392 din 27 februarie 2024, se confirmă achitarea de către S.C. „Tezism Grup" S.R.L a sumei de 401, 56 lei cu titlu de taxă de stat achitată în instanța de apel pentru examinarea apelului (f.d.57). Din aceste considerente, Colegiul consideră ca fiind întemeiată cerința de încasare a taxei de stat înaintată de S.C. „Tezism Grup".

Conform art. 96 alin.(1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Potrivit materialelor cauzei în cadrul procesului dat S.C. „Tezism Grup" S.R.L a fost asistată de avocatul Puțuntica Eric în baza mandatului de asistență juridică MA nr. 1562775 din 03 noiembrie 2023 (f.d.30).

Potrivit ordinului de plată nr. 8016 din 03 noiembrie 2023, S.C. „Tezism Grup" S.R.L a achitat pentru asistența juridică acordată Biroului Asociat de Avocați Paladii Catan și Asociații suma de 5 000 lei pentru procesul în cauză (f.d.67).

În conformitate cu pct. pct. 15-17 din Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin decizia Consiliului Uniunii Avocaților din RM nr. 2 din 30 martie 2012, pornind de la practica CtEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Potrivit prevederilor art.63 a Legii cu privire la avocatură, munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice şi juridice.

Conform pct. 211 a hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile nr. 25 din 28.06.2004, soluționând cererile de restituire a cheltuielilor pentru asistență juridică acordată, instanțele vor reţine următoarele: Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a. dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b. copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislație; c. listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

În speță, reținând dovada achitării onorariului avocatului, complexitatea cauzei, lipsa noutății şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, examinarea cauzei în procedura cererilor cu valoare redusă, rezultatul obținut, Colegiul consideră necesar de a încasa de la S.R.L „Kadigroup” în beneficiul S.C. „Tezism Grup” S.R.L cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000 (trei mii) lei, care este una reală, necesară şi rezonabilă.

Or, Codul de procedură civilă prevede expres că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art. 9 CPC, instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art. 26 CPC), motiv din care exonerarea unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

Din considerentele enunțate, dat fiind faptul că, instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei și a aplicat eronat normele de drept material Colegiul conchide necesar de a admite apelul declarat de S.C. „Tezism Grup”, a casa hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respinge integrală a acțiunii depuse de S.R.L „Kadigroup”.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de *****

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 octombrie 2023 și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea depusă de S.R.L „Kadigroup” către S.C. „Tezism Grup”, privind încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la S.R.L „Kadigroup” în beneficiul S.C. „Tezism Grup” S.R.L cheltuielile de judecată suportate de către ultimul în instanța de apel, compuse din: taxa de stat achitată la depunerea apelului în mărime de 401, 56 (patru sute una lei 56 bani) și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000 (cinci mii) lei.

Decizia nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței, Ana Panov

Judecătorul

Judecătorii Olga Cojocaru

Marina Anton